

#1

Opzet en voorlopig programma

Utrecht Creatieve en Sociale Smart City!

versie 4.0 - 25 april 2018

Insteek: Internet maakt het mogelijk om het concept van de *slimme stad* actief in te vullen – slim gebruik van ‘big-data’. De belofte is dat bestuurlijke beslissingen en stedelijke voorzieningen met behulp van deze data efficiënter kunnen worden ingericht. Maar een slimme stad is pas echt slim als ook de inwoners hieraan deelnemen, dat ze digitaal vaardig zijn, dat de privacy goed geregeld is en dat de informatie en kennis zoveel mogelijk burgers, bedrijven en instellingen ten goede komen. Alleen dan kan een slimme stad ook en vooral een wijze stad zijn.

De stad Utrecht speelt een voortrekkersrol in het realiseren van een slimme stad met de betrokkenheid van burgers. Utrecht is actief binnen G4-verband en ook internationaal via het Europese project IRIS, samen met de steden Nice (Frankrijk) en Göteborg (Zweden). De gemeente heeft oog voor het versterken van de nu nog zwakke positie van haar burgers in de slimme stad. Aandacht wordt besteed aan mobiliteit, de leefkwaliteit in sociale volkswijken en aan het vergroten van de betrokkenheid bij de realisering van een slimme stad.

Het Cartesius Museum heeft zich als innovatieve stedelijke samenwerkplaats uitgesproken om als speerpunt in het kalenderjaar 2018 de sociale dimensies van Utrecht als slimme stad te versterken. Een tweede speerpunt is het inzetten van kunstenaars en ontwerpers voor het versterken van verbeeldingskracht en het versterken van het reflectief vermogen in de route van slimme stad naar wijze stad.

In de voorbereiding naar dit initiatief heeft het Cartesius Museum kunnen vaststellen dat de groep betrokkenen bij de slimme stad nog erg beperkt is en vooral een technologische achtergrond heeft. Naar het inzicht van het Cartesius Museum is het van belang dat technologische verworvenheden als internet aangewend moeten worden om het bereik – ook naar sociale volkswijken – aan te wenden om de leefbaarheid van de slimme stad daadwerkelijk te vergroten.

Kernactiviteiten

Het Cartesius Museum wil samen met zijn partners de volgende kernactiviteiten ontwikkelen en uitvoeren:

1. **Expertmeeting** op 22 maart 2018, in samenwerking met Economic Board Utrecht (EBU). Een thema-avond over de verdieping van het concept Slimme Stad en het gebruik van Internet.

Sprekers:

- Heerd Jan Hoogeveen (EBU): vuistregels voor de slimme stad
- Prof. Albert Meijer (UU): de stad als datapolis
- Paul Kouijzer (Gemeente Utrecht): het gemeentelijk beleid: mogelijkheden en perspectieven

Cases:

- Remake Buro voor Architectuur: een digitale zorgapp voor Marokkaanse en Turkse ouderen
- Hacking Habitat: Kunstenaars vertellen verhalen
- Utrecht Natuurlijk: een slotwater app voor scholieren.

De expertmeeting is een warming up voor het Kennis-Festival in juni.

#2

2. **Experimenteel Kennis-Festival** 22, 23 juni 2018
Een tweedaags festival om de slimme stad een groter bereik te geven.
De stand van zaken medio februari 2018 is als volgt:

Donderdag 21 juni 2018

'KickOff' in het Provinciehuis

Middag

- Uitgangspunten voor een Slimme Stad
- Utrecht als Slimme Stad
- Utrecht als Slimme Provincie

Vrijdag 22 juni 2018

'Samenwerkende professionals in Utrecht Slimme Stad'

Hele dag

- Casco expositie hele dag
- CAMU bijdragen diverse conservatoren
- Artistieke interventies kunstenaars en ontwerpers

Ochtend

- Digitaal ontbite CAMU Werkspoorkwartier
- Sessie EBU (Jaarbeurs)
- Sessie UU (Ledig Erf)
- Sessie Twijnstra Gudde (Amersfoort)

Middag

- Gemeentelijk beleid/issues en cases
- Energie Go APE! (Energie, Lunetten)
- HU/educatie vluchtelingen
- Presentatie provincie Utrecht

Avond

- Video *De toekomst van het licht* (AZC vluchtelingen/MWJW-Utrecht West)

Zaterdag 23 juni 2018

'Kunstenaars en inwoners in Utrecht Slimme Stad'

Hele dag

- Casco expositie hele dag
- Utrecht Digitaal, culturele zondag 4 november 2018
- Atelier-bezoeken (museumkwartier, Werkspoorkwartier)
- RobotLove/Opvangcentrum voor Verlaten Robots (Hacking Habitat)
- Artistieke interventies kunstenaars en ontwerpers

Ochtend

- Digitaal ontbite CAMU Werkspoorkwartier
- Utrecht Natuurlijk/stadstuinen
- Sociale publieksprojecten

Middag

- Zorghub REMAKE Zuilen, Kanaleneiland
- Project Einstein Overvecht (MWJW)
- Sociale publieksprojecten

Avond

- Artistieke Flash mobs CAMU Werkspoorkwartier/Stadsplateau

Tijdens het festival wordt een mobiele Data Board Room ingericht. Deze ruimte verzamelt data via internet, verwerkt de data tot informatie en biedt hiermee de samenwerkende instellingen de mogelijkheid om realtime de eigen activiteiten te optimaliseren.

3. **Evaluatiedocument** – analoog en digitaal – waarin verslag gedaan wordt van de mate waarin de inwoners bij de slimme stad betrokken zijn geraakt, wat de impact is geweest en welke lessen geleerd zijn. Het tweede deel van het verslag betreft de artistieke interventies die gedurende het festival hebben plaatsgevonden: in welke mate hebben deze interventies bijgedragen aan verdieping en reflectie?

Doelgroep

Het Kennis-Festival richt zich op professionals uit verschillende sectoren, kunstenaars en actieve burgers. In totaal zullen met het festival circa 500

**CARTESIUS
MUSEUM**
VOOR STEDELIJKE
DYNAMIEK EN
VERNIEUWENDE
SAMENWERKING

#3

deelnemers worden bereikt. Alle deelnemers worden vooraf actief betrokken bij de inhoud van het festival door middel van internet en digitale reader, waarin met tekst, beeld en video het kader wordt geschetst en specifiek wordt uitgewerkt welke theorie en praktijk verbonden zijn met 'big data' en het concept 'Slimme Stad' en wat de rol van kunstenaars en burgers daarbij is. De gekozen opzet maakt het mogelijk om vernieuwende samenwerkingen en crossovers aan te gaan.

Kwaliteit van Cartesius Museum

Het Cartesius Museum is in 2012 door kunstenaars en ontwerpers opgericht ter versterking van het creatieve klimaat van het voormalige Werkspoorterrein. Inmiddels heeft het terrein nationaal de aandacht getrokken en wordt het door bedrijfsleven en kunstenaars/ontwerpers verder uitgebouwd als creatieve hub. Het Cartesius Museum richt zich inmiddels op de ontwikkeling van samenwerkingsverbanden in de stad door creatieve crossovers te stimuleren. In juni 2017 is een succesvolle Zomerschool gehouden over dit thema met als partners Gemeente Utrecht, Provincie Utrecht, Economic Board Utrecht, artistiek centrum CASCO, Werkspoorakademie, Rabobank Utrecht, Universiteit Utrecht, HKU University of the Arts Utrecht, Utrecht natuurlijk, SWK030 Creatieve huisvesting en Department of Search. De Amsterdam School of Management levert via prof. dr. Giep Hagoort een aandeel in de conceptontwikkeling en moderatie.

Ook voor het Kennis-Festival van juni 2018 worden deze organisaties uitgenodigd te participeren.

Informatie over de *Zomerschool 2017 - De Samenwerkplaats* is te vinden op <http://www.cartesiusmuseum.org/Zomerschool2017>

Doorwerking

Expertmeeting, Kennis-Festival en evaluatie leveren unieke informatie op over de wijze waarop inwoners betrokken kunnen raken bij de inrichting van de slimme stad, mede met behulp van internet en van de inzet van artistieke interventies. Door de samenwerking van met name met de gemeente, provincie, EBU (bedrijfsleven) en de universiteit wordt een groot bereik gerealiseerd en zullen ervaringen in de (beleids)praktijk doorwerken.

Samenwerkende partners

Directe aanleiding voor de verkenning van het project *Utrecht Creatieve en Sociale Smart City* was de uitkomst van ons seminar op 21 september 2017 als onderdeel van de *Zomerschool 2017 - De Samenwerkplaats*. In dit seminar heeft op verzoek van de Economic Board Utrecht een eerste verkenning plaatsgevonden van het thema Smart City in relatie tot actieve burgers. Duidelijk werd de enorme afstand van het thema Smart City tot de realiteit van de burger maar overigens ook met betrekking tot veel bedrijfsleven en maatschappelijke sectoren. Al tijdens het seminar is uitdrukkelijk de wens geformuleerd deze geringe betrokkenheid in een nieuw op te zetten interactief programma op te pakken.

In de voorbereiding van het huidige project hebben de samenstellers gesproken met zeer uiteenlopende partijen. De behoefte aan dit project is groot, getuige het aantal en de samenstelling van de deelnemende partijen (peildatum 20 februari 2018):

- **Gemeente Utrecht**, Bestuurs- en Concernstaf - Concernmanagement IPM
- **Economic Board Utrecht**, agenda Slimme Stad
- **Twijnstra Gudde**, Human Care
- **Utrecht Natuurlijk**, educatie en publieksinformatie
- **Universiteit Utrecht**, Public Governance and Management - Collaboration, Innovation and Leadership
- **CasCo Art Institute**: Working for the Commons
- **Hogeschool Utrecht**, Smart Sustainable Cities
- **Provincie Utrecht**, Living Labs Utrecht
- **Go APE!**, Art Park of Energy Kunstprojecten
- **Niet Normaal Foundation**, RobotLove
- **Zorghub REMAKE** Zuilen, Kanaleneiland
- **MijnWijkJouwWijk**, Project Einstein Overvecht

Over het Cartesius Museum

Het Cartesius Museum is geen collectie waarvoor deuren moeten worden geopend en kaartjes verkocht, maar een maatschappelijk initiatief gericht op stedelijke dynamiek en vernieuwende samenwerking. Een formule voor het samenbrengen van een grote variëteit aan activiteiten en initiatieven in een groot samenwerkings-experiment, gericht op duurzame innovaties voor markt en samenleving. Het Cartesius Museum brengt bedrijven, organisaties, kennis en cultuur samen in een open vorm van communicatie en kennisuitwisseling.

Meer info: www.cartesiusmuseum.org

Erik Uitenbogaard, receptie en hoofdconservator, M 0615633552
post@cartesiusmuseum.nl